

Iktatószám	Budapestre vonatkozó ujságcikk		Osztályozás
	Szerző	385.3	
	Cím <i>Villamos levélkézbesítő automaták</i>		
	Hely	1911	
	Idő		
Forrás: <i>Pesti napló</i>	(Köt. v. füz.)		
Bp.			1911
(Hely)	(Idő)		
		Helyszám	

Villamos levélkézbesítő automaták.

— Egy új magyar találmány. —

Budapest, április 4.

(Saját tudósítónktól.) Amióta egyre épülnek Budapesten a magasabbnál-magasabb bérpaloták, sok gondot okoz a levelek kézbesítése. A levélhordóknak naponként számtalan emeletet kell megtenniök s egyre kevesebb házat lehet egy levélhordóra bízni, mert a szegény emberek nem bírják a sok fáradságot. Éppen azért nagy jelentősége van annak az új magyar találmánynak, az ugynevezett Székely—Wertheim—Barcza-féle villamos levélkézbesítő automatának, amelynek első példányát ma délelőtt adták át a használatnak.

A bemutatás a Mester-utca 4—6. száma alatti új négyemeletes palotában történt, amikor is Székely Dezső műépítész, az egyik feltaláló magyar- rázta meg az automata szerkezetét. A postaigazgatóság részéről megjelentek Rutter főtanácsos, igazgató-helyettes, Schveimm, a levélhordóosztály főnöke, Korossy felügyelő, a műszaki osztály főnöke, azonkívül a főváros s a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet képviselői. A házban, amely egyébként Székely Dezső tervei szerint szép magyar stílusban épült, a levélkézbesítés ennek az automatának a segítségével fog történni s így mindenki — úgy hatóságok, mint magánemberek — tapasztalásból győződhetnek meg az automata precíz működéséről.

A levélkézbesítés jelenlegi módja súlyos terheket ró a postára. A levélhordó naponként átlag kétszáz-tizenöt emeletet jár s ennek a súlyos munkának gyakran mell-, vagy tüdőbaj a következménye. De ezenkívül a kézbesítés nem elég gyors, mert a beteg levélhordó helyettese már nem találja bele magát az új munkakörbe, hosszabb ideig rendezi az

anyagot, nem ismer mindenkit s így könnyebben téved is.

A posta rengeteg összeget fizet évenként a levélhordók nyugdíjára s a helyettesek díjazására. De ennél a mai rendszernél feltűnő még a sok idővesztés is, úgy hogy ha a közvetlen érintkezés helyett más mód lenne a levelek kézbesítésére, akkor feleannyi munkaez bonyolíthatná le az egész forgalmat és sokkal gyorsabban.

Körülbélül száz új házban vezették már be a kapu alatti rendszert, amely ugyan segít a levélhordókon, de nincs tekintettel a lakók kényelmére, mert azoknak maguknak kell a kapu alá lefáradniok. Ha a hat kézbesítésnél a lakónak mind a hatszor érkezük levele, ugyanannyiszor kell lemennie érte, vágy leküldenie valakit, ami a legnagyobb kényelmetlenség. Azoknak, akiknek nincs cselédjük, még pénzükbé is kerül ez a rendszer, mert a vice nem hozza fel ingyen a levelet.

A Székely—Wertheim—Barcza-féle új rendszer ezen is segít. Megkíméli a lakókat attól, hogy maguk menjenek le a kapu alá leveleikért, tehát kielégíti a közönséget, de azonkívül megkíméli a levélhordót a sok emeletjárástól is. A szekrények tudniillik éjjelnappal rendelkezésére állanak a lakóknak a megfelelő emeleten.

A folyosóra igazán nem nehézség kimenni, vagy kiküldeni valakit s aki ellenőrizni akar, ez sem kerül valami nagy fáradságába. A levélkézbesítés ugyanis úgy történik, hogy a levélhordó, amikor megjelenik, egy gombnyomással leereszti a szekrényeket; a leveleket a rekeszes szekrény nyílásain bedobja s egy újabb gombnyomással a szekrényeket ismét feltolja az emeletekre. Szóval: két gombnyomás az egész s a levélhordó mehet tovább a másik házba. A többit önmagától végzi el a szerkezet, mert amikor a szekrények fenn vannak a rendes helyükön, akkor a motor önmagát kapcsolja ki.

Az első ilyen automatát a „Wertheim“-kasszák, felvonók és záruk révén az egész világon ismert Wertheim F. és társa budapesti cég készítette el. A

második levélkézbesítő-automatát, amelyet a most épülő Bálvány-utca 16—18. szám alatti ötemeletes bérpalotába rendeltek meg, rövid idő múlva szintén átadják a forgalomnak. Az első automatánál villamos, a másodikonál hidraulikus erő működik.

A hidraulikus hajtóerő révén a szabadalom tulajdonosai elérték azt a fontos célt, hogy ez a rendszer alig valamivel drágább a kapu alatti rendszerénél s nem jár vele semmi üzemköltség. Az ezután készülő automatáknál a szabadalom tulajdonosai természetesen tekintettel lesznek a posta vezetőségének a gyakorlatban szerzett szakszerű észrevételeire. Aki érdeklődik ez iránt az új magyar találmány iránt, annak szívesen szolgálnak felvilágosítással a szabadalom tulajdonosai: Székely Dezső műépítész, Barcza Ferenc postafőtiszt s a Wertheim F. és társa cég (Lehel-utca 10.).